

Brž ko je zapadel sneg, so že na vse zgodaj pluzili glavne ceste. Tako so bile kmalu vse glavne gorenjske prometne žile prevozne. Teže je bilo z gorskimi cestami in potmi. Uprava za ceste OLO Kranj ima namreč samo en specialni plug za gorske ceste. Nekateri hribovske ceste so bile zato spluzene šele po nekaj dneh, ker z enim plugom ni bilo moč zorati vseh cest v enem dnevu. Razen tega je ta plug, kot so nam povedali, zelo slab in bi se lah-

ke zgodilo, da bi se sredi dela oziroma tedaj, ko bi ga najbolj potrebovali, pokvaril. Pri tem bi bila prizadeta predvsem gozdna gospodarstva in še posebej Gozdno gospodarstvo Bled. Na Gozdnem gospodarstvu Bled menijo, da bi bilo zato nujno, da bi Uprava za ceste imela na razpolago toliko plugov, da bi bil promet po teh cestah vedno nemoten.

Na Upravi za ceste pri OLO Kranj so nam povedali, da sicer nameravajo nabaviti, v kolikor bodo uspeli dobiti devize, še en specialni plug za gorske

ceste, ki bi lahko sekal tudi led. Vendar bi bilo to še vedno premalo za vse gorske poti. Menijo, da bi morala gozdna gospodarstva in predvsem še Gozdno gospodarstvo Bled, ki ima največ takih poti, slej ko prej nabaviti svoje pluge, s katerimi bi pluzilo vsaj tiste ceste, ki jih sami najbolj uporabljajo.

Ker ima Uprava za ceste za ostale ceste dovolj plugov, bi kazalo čimprej poskrbeti, da se zagotovi tudi pluzenje gorskih cest.

Lj.

Danes, v ponedeljek, se je začel v Beogradu VI. kongres Ljudske mladine Jugoslavije. Kongresa se bo udeležilo tudi 10 delegatov gorenjske mladine. V Beograd so te dni prišle nekatere mladinske delegacije tujih držav.

Osnovna organizacija LMS tovarne »UKO« in »Plamen« v Kropi sta pripravila za VI. kongres jugoslovanske mladine lepo darilo, ki ga vidite na sliki.

GLASLO GORENJSKE

GLASLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XI., ST. 7 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 27. JANUARJA 1953

Konferenca kranjskih komunistov

Izdatnejše sodelovanje med podjetji in občino pri urejanju komunalnih problemov

V soboto je bila konferenca komunistov kranjske občine. Iz uvodnega poročila sekretarja Občinskega komiteja ZK Martina Koširja povzemamo samo nekaj ugotovitev.

Lani se je proizvodnost v podjetjih v občini bolj povečala kot v prejšnjih letih. Podjetja vedno bolj uveljavljajo načela nagrajevanja po delovnem učinku. Pri razvijanju gospodarstva pa bo odslej treba imeti mnogo bolj pred očmi tudi obrt, trgovino, gostinstvo, kmetijstvo. Te probleme je sekretarjevo poročilo dokaj poudarilo. Ko pa je tov. Košir govoril o prizadevanjih komunistov za razvoj socialistične demokracije, je dejal, da je delo večine komunistov na tem področju zdaj bolj plodno kot prejšnja leta. So pa primeri, da posamezni komunisti ne pojasnjujejo s stališča socialističnih odnosov nekaterih problemov, katerih razlaga potrebuje ideološko jasnost oziroma politično ostrino. Pri obravnavanju aktivnosti organov delavskega upravljanja je tov. Košir poudaril, da morajo biti ti organi centri, ki so z vsemi nitmi povezani s svojimi kolektivi. Od 2718 državljanov, ki sodelujejo v družbenem upravljanju v občini, je 859 komunistov. Rezultati kažejo, da so se komunisti uveljavili v delu komune, da ne le delajo, marveč s svojim vplivom tudi usmerjajo delo organov upravljanja.

Delegat iz »Save« je v razpravi sodil, da so nekateri komunisti preveč odmaknjeni od človeka v proizvodnji. Dejal je tudi, da se še dogaja, da probleme, ki bi se jih morali lotevati kolektivno, kdaj pa kdaj ureja preozek krog ljudi. Ta delegat je tudi smatral, da bi morala podjetja več prispevati za urejanje problemov v občini, ki žulijo prebivalstvo, zlasti še člane delovnih kolektivov. Delegat iz »Iskre« je poročal o tem, kako se njihov delavski svet pri svojem delu skuša oslanjati na kolektiv. Delegatka iz »Tiskanine« je govorila o ženi v proizvodnji in družbenem življenju ter o stanovanjskih skupnostih. Predlagala je, naj bi s pomočjo organizacij SZDL priredili v občini razgovor z vsemi zainteresiranimi činitelji o tem, kaj bi bilo moč konkretno storiti za razbremenitev žena.

Tov. Vinko Hafner je razpravljalo o vlogi občine pri urejanju problemov, ki žulijo prebivalstvo ter o sodelovanju podjetij z občino pri tem delu. Občinski ljudski odbor je trdno usmerjen na to, da se v okviru svojih možnosti loteva teh zadev. Njegove možnosti pa so omejene. Veliko pa lahko pripomore sodelovanje med občino in podjetji. Splošen položaj namreč kaže, da bodo podjetja letos v glavnem razpolagala z nekaj več sredstvi kot prejšnja leta. Organi delavskega upravljanja bi morali imeti pred očmi ustrezno sorazmerje med gospodarskimi investicijami in investicijami za družbeni standard. Ni namreč dovolj, da prejema delavec samo plačo in ima stanovanje, marveč potrebuje tudi druge stvari, kakor šole, zdravstvene ustanove, menze, urejen promet, vodovode itd., itd., skratka, po-

trebuje vse, kar ustvarja pogoje za normalno komunalno življenje v občinski skupnosti. Družba naj bi, denimo, po zborih proizvajalcev, ocenila

Z zbora volivcev v Tiskanini

Tudi volivci prve volilne enote proizvajalcev v tovarni »Tiskanina« v Kranju so se dobro pogovorili o delegatih za Zvezno in Republiško skupščino. Iz svoje sredine so izvolili tudi delegate za kandidacijske konference. Predsednik Občinskega ljudskega odbora, tovarišu Vinko Hafnerju, ki je prisostvoval njihovem zboru, so zastavili nekaj vprašanj iz gospodarske problematike.

koliko je posamezno podjetje dolžno in sposobno prispevati občinski skupnosti za urejanje komunalnih problemov. Pri tem se je treba boriti zoper sebičnost bodisi podjetij bodisi občinskih organov. Hkrati je treba ugotoviti, kateri problemi v občini so najbolj potrebni ureditve, in v kakšnem času je moč realno računati z njihovo ureditvijo. Tov. Hafner je pri tem samo kot primer naštel dograditev Zdravstvenega doma, šole, ureditev delavnic za razna drobna popravila, lokale (ki naj bi jih letos skušali nekaj urediti vsaj na Planini in v Stražišču) ter nekatere drobnejše zadeve, ki bi jih bilo moč ob sodelovanju podjetij in prebivalstva urediti s skromnimi sredstvi (ureditev naselja »Iskre« na Planini in Zlatega polja) itd. Komunisti naj bi glede tega zavzeli enotno in odločnejše stališče, ki naj bi ga zastopali po tem tudi v organih upravljanja v podjetjih in občini. Ob koncu svoje razprave pa je tovariš Hafner govoril še o odnosu komunistov do urejanja nekaterih problemov. Dejal je, naj bi vsakdo nakazoval potrebo po ureditvi posameznih problemov z realno presojo možnosti, ki v danih pogojih obstajajo za ureditev nakazanega problema. Tu gre za pravičen odnos posameznika do podjetja in skupnosti, podjetja do občine in širše skupnosti, občine do skupnosti itd.

Na zborih volivcev po Gorenjskem

KOMUNALNA VPRAŠANJA V OSPREDJU

Predvolilna razgibanost je v tem tednu dosegla svoj vrhunec. V vseh gospodarskih organizacijah, na terenih in vaseh so bili zbori volivcev, kjer so volili delegate za kandidacijske konference za Zvezno in Republiško skupščino. Kljub hudi zimi so bili zbori večinoma zelo dobro obiskani. Razen o volitvah delegatov so volivci v večini primerov živahno razpravljali tudi o

drugih vprašanjih, zlasti o komunalnih problemih in težavah, ki jih čutijo.

NA JESENICAH PRIPRAVLJAJO ODGOVORE

Zelo živahno je bilo na zborih volivcev v jeseniški občini. Skupno je bilo tu 39 zborov na terenih in v podjetjih. Udeležba je bila zlasti dobra na zborih volivcev - proizvajalcev. Skoraj na vseh zborih so volivci razpravljali o komunalni ureditvi kraja. Navajali so pomankljivo razsvetljavo na ulicah in v okoliških vaseh, ugotavljali so potrebo po boljši trgovini in tržnici, naštevili so potrebe po vodovodu ipd. Na mnogih zborih so volivci zahtevali konkretna posnila od prisotnih odbornikov, zakaj se namreč nekateri taki nujni komunalni problemi še niso uredili. Hkrati so volivci dajali svoje predloge občinskemu odboru za bodoče delo. Ker volivcem v večini primerov niso mogli takoj pojasniti vseh vprašanj, so že sklicali posebno sejo občinskega odbora za ponedeljek, 27. januarja. Tam bodo obravnavali vse predloge in vprašanja volivcev ter jim skušali na prihodnjih zborih dati čimbolj jasne in stvarne odgovore.

V STARI FUZINI ZELIJO DVORANO

Zbor volivcev, ki je bil v Stari Fuzini, je bil morda najbolj živahen v bohinskem kotu. Ko so izvolili delegate za kandidacijske konference in se pomenili o volitvah, so začeli razgovor o ureditvi in potrebah v vasi, tako da je zbor trajal dve uri in pol. Govorili so o potrebah po mostovih čez Ribnico in drugod, o vodovodu, ki je tam zelo potreben in o drugem, kar so menili, da morajo, seveda s pomočjo občine, čimprej urediti. Rekli so, da je zelo nujna ureditev dvorane, v kateri bi imeli zborovanja in kulturne prire-

ditve. Sami so pripravljani prispevati k ureditvi teh stvari, občino pa so zaprosili za pomoč pri dobavi materiala in podobno.

V PODNARTU: VOLIVCI SI ŽELIJO UREDITI PEKARNO, MESNICO IN TRGOVINO

Volivci, ki so se v petek zvečer sestali v Podnarju, so razpravljali o trgovini in drugih lokalih, ki jih tam zelo potrebujejo. O tem je bilo že govora tudi na občnem zboru SZDL. Tam nimajo niti pekarnice niti mesnice, prostor, kjer je trgovina, pa ne ustreza. Volivci v Podnartu so mnenja, da morajo že letos rešiti te probleme svoje vasi.

Na zboru so govorili tudi o kandidatih, ki naj bi prišli v pošte na kandidacijski konferenci. Enotni so bili v tem, naj bi za Zvezni zbor volili Vinka Hafnerja, za republiški zbor pa dr. Miha Potočnika.

PREDLOGI NOVEMU KRAJEVNEMU ODBORU V BEGUNJAH

Na zboru volivcev v Begunjah so razen priprav na volitve imeli na dnevnem redu tudi volitve novega krajevnega odbora. Njihov novi krajevni odbor ima 9 članov. Hkrati so volivci na zboru dali mnoge predloge in sugestije novo izvoljenemu krajevnemu organu za bodoče delo in obljubili pri tem polno pomoč in sodelovanje za uresničitev nekaterih važnih komunalnih problemov. Zahtevali pa so tudi poročilo o delu dosedanjega odbora, kar jim ni bilo ustreženo. Zato so sklenili, naj bi na bodočem zboru volivcev dosedanj krajevni odbor poročal o svojem delu in nekaterih nerešenih problemih v vasi.

K. M.

naš razgovor

Velik prijatelj Jugoslavije

Belgijski radijski in televizijski napovedovalec ter novinar, g. Hubert Van de Vijver je prispel v Slovenijo na povabilo Gorenjske turistične združenje in se že teden dni mudil na Bledu. Z njim so pripotovali tudi trije spremljevalci, ki mu pomagajo pri snemanju filma o turističnih zanimivostih Gorenjske in pri ribolovu. Ugledni gost je namreč navdušen športni ribič. Uspelo nam je pridobiti ga za kratek razgovor.

»Ali ste letos prvikrat na obisku v Jugoslaviji?«

»Letos se mudim pri vas že tretjič zaporedoma. Prvikrat sem obiskal Jugoslavijo leta 1951., drugič pa že naslednje leto. Zelo sem se razveselil, ko se mi je ponudila prilika, da sem vas obiskal tudi v tretje.«

»Kaj vas je vzpodbudilo 1956. leta, da ste se podali v Jugoslavijo?«

»V nizozemskih časopisih sem bral sestavek o izredno zanimivem ribolovu v Bosni. Hkrati pa sem obiskal jugoslovansko lovsko in ribiško razstavo v Düsseldorfu. Takoj sem se začel zanimati za Jugoslavijo in sem jo obiskal še isto leto. Najdelj

časa sem se tedaj mudil v Bosni, v Gacku blizu Plitvic. Na tem popotovanju sem obiskal tudi Split, Dubrovnik, Mostar in druge kraje.«

»Kako vam ugaja Gorenjska?«

»Zelo lepa je. Doslej smo se mudili teden dni na Bledu in v okolici, največ pa ob čudoviti strugi Save Bohinjke. Uspelo nam je ujeti precej težkega sulca. Lov smo razen drugih zanimivosti Save tudi filmali. Nabralo se je nekaj lepih posnetkov. Vreme je bilo zares lepo.«

»Kateri kraje nameravate še obiskati?«

»V nedeljo Gornjesavsko dolino, v ponedeljek in torek se bomo podali proti Ljubljani, v sredo pa nameravamo odpotovati v domovino.«

»Kakšnih uspehov s potovanja se nadejate doma?«

»Film, ki smo ga posneli, bomo predvajali v raznih krajih Belgije. Pričakujem, da bo vzbudil prav tako zanimanje kot prvi.«

»Kaj še lahko poveste bralcem »Glasu Gorenjske?«

»Srečen sem, da sem spoznal Gorenjsko in njene gostoljubne prebivalce. Pričakujem, da se bomo poletno spet videli; sklenil sem namreč, da bom po vsej vsako leto obiskal Slovenijo.«

»Do takrat — na svidenje!« je dejal nazadnje.

jb.

PABERKI PO SVETU

MOHAMED H GORI, ALI...

Zadnje čase seplete v zahodnoevropskih časopisih kaj čudna razprava. Časopisi ji posvečajo celo uvodnike. Gre za določitev evropske prestolnice, kjer naj bi imele sedež vse doslej ustanovljene evropske organizacije.

Belgijci in še nekateri se ogrevajo za Bruxelles. Tu je trenutno že sedež skupnega evropskega tržišča, Evroatoma in Skupnosti za premož in jeklo. Italijani ponujajo Milano, Francozi pa Departement Oise.

Problem je torej dokaj zapleten in kaže, da bo treba razmestiti posamezne evropske ustanove po različnih krajih. V Milano naj bi n. pr. po nekaterih predlogih prišla Evropska investicijska banka.

Ta razprava pove, da se interesi Združene Evrope — morda ravno zato, ker je bilo to združevanje tolikanj forsirano predvsem iz vojaških nagibov — v vseh državah — članicah še vedno močno podrejeni interesom nacionalnega prestiža.

ZANIMIVI PODATKI

Američani so dokaj ponosni na svojo motorizacijo. Pred nedavnim so objavili podatke o stanju motornih vozil v letu 1957. V tem letu je po ameriških cestah vozilo 67,231.000 osebnih avtomobilov, avtobusov in kamionov. Samo osebnih avtomobilov je bilo 56,101.000, kar pomeni en avtomobil na povprečno vsako tretjo do četrto družino.

V primerjavi z letom 1947, ko je bilo vsega skupaj 37,841.498 motornih vozil, je bil torej v letu 1957 zabeležen 81% porast.

Hkrati pa še tale zanimiv podatek: davki na avtomobile in cestne takse so v letu 1957 znesli 8.200.000.000 dolarjev, oziroma v primerjavi z letom 1947, ko jih je bilo 3,074.813.000 dolarjev, kar za 166% več.

Kajti Amerika ni samo dežela za največ avtomobilov na svetu, marveč tudi dežela, ki troši vsako leto več sredstev za vojaške namene!

SKRITO PRIZNANJE

Posebna misija Skrbniškega sveta OZN, je pred kratkim obiskala angleško kolonijo Tanganjiko. V poročilu, ki ga je izdelala po obisku, je med drugim rečeno, da je misija »prepričala, da Velika Britanija poskuša ostvariti demokratične pogodbe« v tej svoji posesti.

Toda nekaj odstavkov za tem je napisano tudi tole: »Precejšnje število

prebivalcev tega področja — in sicer tistih, ki so politično zavedni — dvomi v politično prihodnost tega področja in so negotovi v pogledu vloge, ki naj jo tu ima manjšina belcev.

Dvomi so vsekakor upravičeni, vsaj po izkušnjah iz preteklosti sodeč.

LJUDJE IN DOGODKI UPOR JE USPEL

Na samega Novega leta dan je prihitela iz daljnje Venezuele novica, da je tamkaj izbruhnil upor proti vladi. Upril so se le talci v oporišču Marakej in odrekli polušnost vladi predsednika Jimenezja. Vlade čete pa so v pičlih treh urah zatle vstajo. Na videz je bilo spet vse mirno, dokler ni te dni vnovič zagrmelo. Po ulicah Karakase so zadivljali ulični boji, zaslislali so se strelji, zagoreli so tramvaji in avtobusi, telefonske žice so pretrgane mrtvo visele ob drogovih.

Posledica — 145 mrtvih in nekaj nad 600 ranjenih po prvih poročilih, vlada strmoglavljena, predsednik Jimenez pa na begu v tujino. Ustanovljen je posebni civilno-vojaški odbor, ki si je nadel ime »domoljubna junta«. Zadnja poročila pravijo, da se polaj počasi urejuje in normalizira.

Taki državni prevrti so pravzaprav nekaj vsakdanjega v političnem življenju južnoameriških dežel. Tudi v Venezueli so bili že večkrat na dnevnem redu, pri vseh poveljih državnih udarib pa je bilo z njimi tesno povezano ime polkovnika Jimenezja. Častihlepni Jimenez je imel vselej srečo, da se je postavil na zmagojo-

čo stran. In tako je končno leta 1952 prirnil tudi do predsedniškega stolčka. Da pa bi bilo njegovo predsednikovanje čimbolj zakonito je razpisal predsedniške volitve in dovolil dejavnost celo dvema meščanskima strankama. Toda Jimenez je bil preveč gotov zmage. Volitve so pokazale docela drugačno razpoloženje ljudstva. Opzijske stranke so dobile 1200 tisoč glasov, Jimenez pa zgolj 100 tisoč. Jimenez pa se ni obotavljal, ko je zvedel za volilni izid. Razveljavil je volitve, glavnega tekmeča, ki je dobil največ glasov, pa preprosto izgnal iz dežele.

Nato je sklical kongres — delegate zanj je sam določil — in se pustil izvoliti za predsednika Venezuele. Zavlada je diktatura, nasprotniki so bili preganjeni, Jimenez je vladal neomejeno.

Lani novembra je iztekel njegov predsedniški mandat. Novih volitev si Jimenez ni upal tvegati. Zato je sklical izredno zasedanje kongresa in dal izglasovati zakon o plebiscitu, ki naj nadomesti predsedniške volitve. Na tem plebiscitu so volivci dobili v roke 2 listika: modrega in rdečega. Kdor je oddal modri listek, je vo-

lil predsednika Jimenezja, kdor pa rdečega, pa proti. Nasprotnega kandidata ni bilo. Oddati rdečo glasovnico je pomenilo isto kot »glasovati za komuniste«. V državni službi pa so morali uslužbenci naslednji dan pokazati rdeče listke v dokaz, da niso glasovali »za komuniste«. Jimenez je tako dobil večino in je ostal na oblasti za »nedoločen čas«. Seveda pa je taka plebiscitna burka bila očitna tudi venezuelskemu ljudstvu. Raslo je nezadovoljstvo proti Jimenezovi samovolji. Narodu ni bilo po volji tudi, da so deželo, bogato s petrolejem, preplavili tuji kapitalisti in iz nje vlekli mastne dobičke, medtem ko v Venezueli še vedno vlada zalogostolost in revščina. Kajti večji del celotne proizvodnje petroleja (44 milijonov ton letno v vrednosti nad 2.200 milijonov dolarjev) požira tuji kapital. In tako je spet izbruhnil upor. Tokrat je uspel.

Jimenezu je odzvonilo. Na oblast so prišli drugi ljudje. Toda v Južni Ameriki je ponavadi že tako, da se s tem stanje ne spremeni. Ali bo novo venezuelsko vodstvo znalo tokrat upoštevati resnične koristi ljudstva in dežele. Martin Tomažič

avtomobilov, avtobusov in kamionov. Samo osebnih avtomobilov je bilo 56,101.000, kar pomeni en avtomobil na povprečno vsako tretjo do četrto družino.

V primerjavi z letom 1947, ko je bilo vsega skupaj 37,841.498 motornih vozil, je bil torej v letu 1957 zabeležen 81% porast.

Hkrati pa še tale zanimiv podatek: davki na avtomobile in cestne takse so v letu 1957 znesli 8.200.000.000 dolarjev, oziroma v primerjavi z letom 1947, ko jih je bilo 3,074.813.000 dolarjev, kar za 166% več.

Kajti Amerika ni samo dežela za največ avtomobilov na svetu, marveč tudi dežela, ki troši vsako leto več sredstev za vojaške namene!

prebivalcev tega področja — in sicer tistih, ki so politično zavedni — dvomi v politično prihodnost tega področja in so negotovi v pogledu vloge, ki naj jo tu ima manjšina belcev.

Dvomi so vsekakor upravičeni, vsaj po izkušnjah iz preteklosti sodeč.

v nedeljo smo zabeležili

S PLENUMA ZVEZE RADIO-AMATERJEV SLOVENIJE V KRANJU

Kranj, 26. januarja. — Danes je bil v sejni dvorani ObLO Kranj plenum Zveze radio-amaterjev Slovenije, ki so mu prisostvovali delegati iz vse Slovenije, prisoten pa je bil tudi podpredsednik Zveze radio-amaterjev Jugoslavije Svetozar Ribar in drugi. Plenum je bil sklican v Kranju z namenom, da se pozivi radio-amaterska dejavnost na Gorenjskem, saj delujeta tak-

šni društvi le v Kranju in v Škofji Loki. Obravnavali so razne probleme, nakazali razne pomanjkljivosti in kohečno sprejeli več sklepov in koristnih smernic za razvoj radio-amaterstva v Sloveniji. —an

STRELIŠČE V OSPREDJU

Kranj, 26. januarja. Danes dopoldne je bila v Sindikalnem domu v Kranju I. redna letna skupščina strelskega odbora Kranj, ki ji je prisostvovalo 60 delegatov in več predstavnikov. Skupščina je pregledala delo enoletne man-

datne dobe in ugotovila, da odbor ni izpolnil vseh nalog kot bi jih moral, zlasti v organizacijskem, instruktorskem in propagandnem pogledu. Nekateri člani odbora so bili vseskozi pasivni, večji uspeh pa je bil dosežen pri dvigi kvalitete strelcev in množičnosti strelskih tekmovanj. Razen finančnega vprašanja odbora in družin je bilo govora tudi o vzdrževanju obstoječih primitivnih strelšč v občini, največ pa o gradnji osrednjega strelšča za Gorenjsko, ki bo v Kranju. Podpredsednik ObLO Kranj Franc Puhar je strelcem obljubil vsestransko pomoč v okviru občinskih možnosti, tako v pogledu dotacij gradnji strelšča ipd. Nadalje so govorili še o raznih tekmovanjih, o propagandnem in organizacijskem delu, o orožju itd.

20-LETNICA AFRO-KLUBA JESENICE

V soboto je bil v zgornjih prostorih Kazine na Jesenicah redni letni občni zbor Aerokluba Jesenice, ki praznuje letos 20-letnico obstoja. Mimo članov Aerokluba so prisostvovali obnemu zboru tudi častni predsednik Mirko Zlatnar, prvi predsednik univ. prof. ing. Ciril Rekar, prvi predsednik ob ustanovitvi ing. Janko Torkar in drugi. Poročilo o delu jeseniškega Aerokluba v minulem in preteklih letih, ki ga je podal predsednik Gregor Novak, je sledila bogata razprava, ki je registrirala velike uspehe in napredek kluba.

Ob tej priliki so bili odlikovani preživelci ustanovitelj kluba, brata Izidor in Tone Ručigaj ter Lojze Tratnik. —an

NAPREJ PO ZACRTANI POTI

AMD Senčur je v soboto odprlo v Senčurju prvo razstavo prometa v tem kraju. Že prvi dan si jo je ogledalo več sto ljudi. Razstava je zelo dobro in okusno urejena, medtem ko je vodstvo po razstavi zaupano pionirjem v miličniških uniformah.

Zvečer pa je bil v nabito polni dvorani prosvetnega doma občni zbor društva, ki so mu prisostvovali številni predstavniki. Zbor je ugotovil, da je društvo, zlasti v zadnjem času zelo dobro delovalo. Predstavnik AMZ Slovenije pa je pohvalil njihovo delo in dejal, da se društvo uvršča med najuspešnejša v Sloveniji. —an

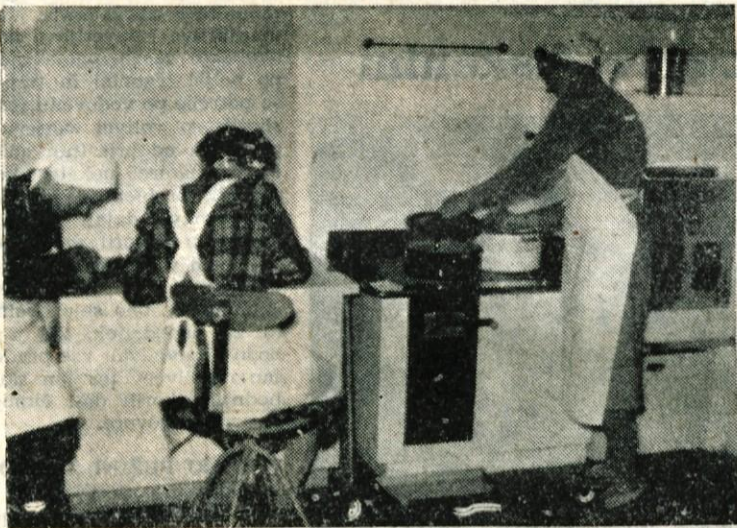
VZGOJILI SO NOVE STROJNIKE

Kranj, 26. januarja. — Danes dopoldne je bil v Kranju zaključeno enotedenski tečaj za gasilske strojnike, ki ga je priredila Okrajna gasilska zveza za Gorenjsko. Tečaja se je udeležilo 43 članov, od tega 10 mladincev iz različnih društev z Gorenjske. Štiri dni so imeli teoretična predavanja, dva dni pa praktične vaje. Danes so pa polagali izpite. Tečaj je dobro uspel, saj ga je več tečajnikov zaključilo z odličnim uspehom. —an

TRIGLAV : LJUBLJANA 2678 : 2601

Kranj, 26. januarja. — Na štirikotnem kegljišču Triglava je bil danes prirediteljski dvoboj 8-članskih ženskih kegljaških ekip Ljubljane in domačega Triglava. Zmagalet so Kranjčanke z razliko 61 kegljev. —an

USTREZNI PROSTORI — USPEŠNO DELO

V soboto, 25. januarja je bila v Stritarjevi ulici v Kranju otvoritev novih prostorov okrajnega Zavoda za napredek gospodinjstva. Tega pomembnega dogodka so se udeležili tudi predsednik OLO Kranj Miran Košmelj, predsednik ObLO Kranj Vinko Hafner, predsednik obč. odbora SZDL Martin Košir in drugi gosti. — Novi prostori, učilnica, kuhinja in obehedna, so opremljeni po naj-sodobnejših načelih, in bodo nedvomno dobro služili Zavodu pri sistematičnemu delu.

naša kronika

BLEJČANI SO IZBRALI DELEGATE ZA KANDIDACIJSKE KONFERENCE

Bled, 25. januarja. — Včeraj so bili v blejski občini končani zbori volivcev, na katerih so izbrali delegate za kandidacijske konference. Skupaj je bilo 15 zborov volivcev po volilnih enotah na terenu, 10 pa v podjetjih in kmetijskih združenjih. Blejski volivci so na teh zborih predlagali 17 delegatov za zvezni zbor, 25 pa za republiški zbor. Industrijska in kmetijska skupina pa sta izbrali 10 kandidatov za zbor proizvajalcev, 15 pa za republiški zbor proizvajalcev. —jb

PIČLA TURISTIČNA PROPAGANDA

Zastopniki Gorenjske turistične podzveze in Gostinske zbornice so se pred kratkim mudili v nekaterih zahodnoevropskih in skandinavskih deželah. S propagandnim gradivom in osebnimi stiki s predstavniki raznih turističnih oz. potovalnih agencij so skušali vzbuditi v obiskanih deželah večje zanimanje za Gorenjsko in Slovenijo sploh. Njihova poglobljena ugotovitev na teh potovanjih je bila ta, da je naša turistična propaganda v inozemstvu silno borna.

Kajze pa, da se bo stvar vsaj macejno presuknila na bolje, ker namerava turistična podzveza Gorenjske že letos izdati več turističnih edicij. Razen tega pa namerava Turistična podzveza naročiti izdelavo filma o Gorenjski. Nekateri inozemske turistične agencije izjavljajo, da so takoj pripravljene dati na razpolago dvorane za prikazovanje naših turistično propagandnih filmov.

ORGANIZACIJA ZB NOV VISOKO OBRACUNALA SVOJE DELO

Pred kratkim je imela organizacija ZB NOV Visoko ob zelo dobri udeležbi, svoj redni letni občni zbor. — Po uvodnem poročilu odbora je prišlo do živahne razprave, v katero je posegel tudi član Občinskega odbora Zveze borcev Matija Suhadolnik - Luka. Dal je med drugim tudi razne podatke in napolnil, da bi čimlaže in uspešno popisal zgodovino NOB s tega terena. V ta namen je bila izvoljena tudi 5-članska komisija. Zaključek vselnetnega dela so proslavili z družabnim večerom za vse člane. —an

POMANJKANJE PROSTOROV DUŠI VEČJO DEJAVNOST

Pred kratkim je bil v Lescah občni zbor Društva prijateljev mladine. Za uspehe, ki jih je zabeležil tokratni občni zbor, ima največ zaslug predsednica društva Hilda Marolt. Za svoje požrtvovalno delo je bila letos tudi odlikovana z Redom III. stopnje. —an

V sedmem letu obstoja je razširilo društvo svojo dejavnost na krožek ročnega dela, šahovski krožek in risarski krožek. Priredili pa so tudi krojni tečaj. Največji problem pa je še vedno pomanjkanje ustreznih prostorov, kajti Lesce še vedno nimajo kulturnega doma niti telodavnice, kar predvsem pogreša mladina. O teh vprašanjih so sicer že večkrat govorili na raznih sestankih, ki so rodili tudi nekatere sklepe, vendar brez uspeha. —an

PRED VEČEROM BALETA IN OPERNIH ARIJ V KRANJU

Ljubiteljem opernih arij in baleta se obeta v ponedeljek, 27. januarja lepo umetniško doživetje. Ob 20. uri zvečer bodo namreč nastopili v Prešernovem gledališču v Kranju člani ljubljanske opere: sopranistka Vanda Gerlovič, tenorist Miro Brajnik, baletno umetnost pa bosta posredovala Majna Sevnikova in Gorazd Gašpernik, pri klavirju bo Dana Hubadova. —an

PRVI DRŠALCI NA BLEJSKEM JEZERU

V teh dneh, ko je zapadlo precej snega in je pritisnil mraz, je zamrznilo tudi blejsko jezero. Na gladki ledeni površini so se že pojavili prvi drsalci, ki preizkušajo svoje drsalne spretnosti. Blejski gostinci, ki so bili že v skrbah za led, si ga bodo lahko spet nabrali za zalogo. —jb

MALA ANKETA • MALA ANKETA • MALA ANKETA

o uresničevanju zakona o delovnih razmerjih

Predsednik sindikalne podružnice Zelezarne Jesenice, Franc Leben: »Naša sindikalna podružnica bo organizirala predavanja, kjer bomo govorili o novem zakonu o delovnih razmerjih. Čimprej nameravamo urediti vprašanje polurnega odmora, in sicer tako, da ne bo škode pri proizvodnji. Komisijo za sprejemanje in odpuščanje delavcev smo ustanovili. Prizadevali si bomo, da čimbolj omejimo nadurno delo, čeprav ga popolnoma ne bo moč odpraviti.«

Predsednik delavskega sveta tovarne »Sava« Kranj, Tine Klemenčič: »Novi zakon o delovnih razmerjih enotno ureja vprašanja, ki so bila do sedaj obravnavana v vrsti pogostokrat nasprotujočih si predpisov. Novi zakon temelji na delavskem samoupravljanju in ga še bolj utrjuje. To je predvsem razvidno iz predpisov o sprejemanju delavcev, disciplinskem postopku in drugih določbah o delovnih razmerjih. Polurni odmor je bil nujno potreben, tudi predpisi o nočnem in nadurnem delu, menim, da zelo ustrezajo.«

Predsednik upravnega odbora Gozdnega gospe-

darstva Bled Matija Pfajfar: »Predpisi o disciplinskih odnosih, odmoru in tudi ostali, se mi zde v novem zakonu zelo pravilni. Drugače je le z 8-urnim delavnikom. Za industrijo je sicer 8-urni delavnik zelo ustrezen, v gradbeništvu, kmetijstvu in gozdarstvu pa bo šlo dokaj teže. Gozdni delavec živi v gozdu proč od družine in kulturnega življenja in bo tako moral po 8-urnem delavniku čakati nezaposlen po obronkih gozda, ne da bi ustvaril še kaj več za skupnost in zase. Ker živi ločeno od družine, ima tudi večje izdatke. Tako bo problem zaposlevanja gozdnih delavcev še večji. Se teže bomo dobili v gozdarstvu mlad kader, ki že sedaj rajše odhaja v industrijo, kjer so ugodnejši pogoji.«

Predsednik sindikalne podružnice Industrije pletenin, rokavic in konfekcije Kranj, Brigita Frančič: »Novi zakon o delovnih razmerjih je še posebej zelo ugoden za zaposlene ženske. Zakon še posebej govori o polurnem odmoru, zaščiti porodnic in letnih dopustih, kar je za delavce, predvsem pa še za ženske, zelo velikega pomena. Prav zato bi morali delavski sveti poskrbeti, da se začne novi zakon čimprej uresničevati.«

V prvi polovici tedna jasno in mrzlo vreme, medtem ko je v drugi polovici tedna pričakovati snežnih padavin.

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJSEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠTEVILKA 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

ŠTEVILKE TELEFONOV PODJETJA »GORENJSKI TISK«, KRANJ: DIREKTOR, GLAVNI UREDNIK IN UREDNIŠTVO 397, RAČUNOVODSTVO IN OGL. ODD. ČASOPISA 475, TEHNIČNA PISARNA 190.

gorenjski obveščevalcec

MALI OGLASI

Sprejemem takoj mizarskega pomočnika. — Pirnat Ivan, Zlatopolje 6, Kranj — 103.
 »METALKA«, Ljubljana, Parmova 33 sprejme več delavcev za skladišče. Interesenti naj se javijo v skladiščni pisarni Titova cesta 33 na dvorišču »Globus-Spedicije« — 104.
 Prodajam smuči, 2 metra dolge, za 2000 din, kompletne, ali za menjam za sanke. — Ciril Zupan, Mošnje, Radovljica — 105
 Prodajam hišo v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku.

OBJAVE

OBVESTILO
 Seja Glavnega odbora Prešernove družbe bo v torek, 11. februarja ob 10. uri dopoldan z naslednjim dnevnim redom:
 1. Poročilo tajništva,
 2. Slučajnosti.
 Seja bo v Klubu ljudskih po-

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak delavnik ob 5.05, 6.00, 8.00, 10.10, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00 in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri, ob nedeljah pa ob 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 22.00 in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

PONEDELJEK, 27. JANUARJA

8.05 Orkestralna matineja.
 9.00 Radijski potopis — Zorin: V deželi kraljice Sabe - XV.
 10.10 Dopoldanski koncert komorne glasbe.
 11.05 Oddaja za šolarje: Dobri pomočniki.
 12.00 Felix Mendelssohn: Simfonija št. 5 v D-duru, »Reformacijska«.
 12.30 Kmetijski nasveti — Vet. Tone Cerne: Kilavost prašičkov.
 14.05 Oddaja za šolarje: Pripovedka o gradu Trenčnu.
 15.40 Listi iz domače književnosti — Ivan Minatti: Pismi.
 16.00 Portreti slavnih pevcev — XIV. oddaja: sopranistka Maria Meneghini-Callas.
 17.10 Povečka tega tedna.
 17.15 Srečno vožnjo! (soferjem na poti).
 18.00 Mladinska oddaja: Uživate prosti dnevi.
 18.45 Radijska univerza — Boris Sket: O živalstvu talnih voda.
 20.00 Simfonični koncert Orkestra Slovenske filharmonije.

TOREK, 28. JANUARJA

8.05 Radi jih poslušate...
 9.30 Slavni solisti vam pojo in igrajo.
 11.00 Neznani Masseneti.
 11.30 Za dom in žene.
 12.30 Kmečka univerza — Ing. Vilko Masten: Nov škodljivec v malinovih nasadih.
 13.30 Pester spored opernih melodij.
 14.20 Za otroke — Mira Mihelič: Peter.
 15.40 Potopisi in spomini — John Hunt: Zmaga nad Everestom.
 16.00 Za ljubitelje in poznavalce. Čajanka s plesom.
 17.10 Iz zakladnice jugoslovanskih samospevov.
 18.45 Domače aktualnosti.
 20.00 William Shakespeare: Macbeth.

SREDA, 29. JANUARJA

8.05 Pisana paleta.
 9.00 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori.
 10.10 Dopoldanski divertimento. Oddaja za šolarje: Mark Twain.
 11.30 Kmetijski nasveti — Ing. Irena Poleček: Umetna kockla.
 13.15 Pismi in plesi jugoslovanskih narodov.
 14.05 Oddaja za šolarje: Ko so stekli prvi stroji.
 15.40 Pri klasičnih mojstrih — Jack London: Mrožev okel.
 17.10 Sestanek ob petih.
 18.00 Kulturni pregled.
 18.30 Pesem slovenske zemlje III. Fantovske pismi.
 18.50 Razgovori o mednarodnih vprašanjih.
 20.00 Glasba ne pozna meja: Sestanek v Zagrebu.
 21.00 Odlomki iz slovenskih oper.

slancev v Ljubljani, Puharjeva ulica 1.
 Clane, poverjenike in odbore vabimo, da pošljejo svoja mnenja o delu Prešernove družbe in konkretne predloge vsaj do 1. februarja na naslov: Prešernova družba, Ljubljana, Erjavčeva cesta 14/a.

Tajništvo

KINO

»STORŽIČ« KRANJ — od 27. do 29. januarja mehiški film »MINU«. 30. januarja amer. barv. film »ZGODBA O GLENNU MILLERJU«. Predstave ob 16., 18. in 20. uri.
 »TRIGLAV« PRIMSKOVO — 28. januarja ob 19. uri amer. barv. film »ZGODBA O GLENNU MILLERJU«.
 »SVOBODA« STRAŽIŠČE — 30. januarja ob 19. uri mehiški film »MINU«.
 »RADIO« JESENICE, 30. januarja jug. film »SVOJEGA TELESNA GOSPODAR«.

ČETRTEK, 30. JANUARJA

8.05 »Mi ga žingamo«.
 9.00 Slike iz glasbenega kolektarja.
 11.00 Orkestralni odlomki iz oper.
 11.30 Cicibanom - dober dan! (Lojze Maruško: Izgubljena hišica).
 11.45 Pismi za naše male.
 12.30 Kmečka univerza — Dr. Janez Batis: Vzrejne bolezni prašičkov.
 13.15 Internacionalne koračnice.
 13.25 Na obisku pri nordijskih mojstrih.
 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
 15.40 Humoreska tega tedna — Janez Trdina: Zegnanje.
 16.00 Z našimi in inozemskimi solisti in skladatelji.
 18.00 Radijska univerza — Danilo Ružič: Spretnost tajnega pisanja.
 18.45 Četrtekova reportaža.
 19.50 Tedenski notranje politični pregled.
 20.05 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov.
 21.00 Zadovoljni Kranjci (ob 200-letnici Vodnikovega rojstva).
 21.30 Iz sodobne švicarske komorne glasbe.

PETEK, 31. JANUARJA

8.05 Popularne melodije iz orkestralne glasbe.
 9.00 Radijski potopis — Zorin: V deželi kraljice Sabe - XVI.
 9.20 Priluhnite in izbirajte.
 11.00 Pismi raznih narodov.
 11.30 Za dom in žene.
 11.40 Alpski zvoki.
 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v februarju.
 12.40 Poje Slovenski okteti.
 13.15 Od arije do arije.
 14.05 Oddaja za šolarje: Brzjav skozi Mato Grosso.
 15.40 Iz svetovne književnosti — Orrin Henry: Poslednji list.
 16.00 Koncert ob štirih.
 17.15 Ob četrtna šest...
 18.00 Iz naših kolektivov.
 18.50 Družinski pogovori.
 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled.
 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 1. FEBRUARJA

8.05 Lepe melodije — znani napevi.
 8.35 Mali koncert zbora Slovenske filharmonije.
 9.00 Oddaja za šolarje: Stari rudnik.
 9.30 Instrumenti se predstavljajo.
 11.00 Pionirski tednik.
 12.30 Kmečka univerza — Ing. Franjo Jurhar: Gozdno-gospodarstvena dela v letu 1958.
 12.40 Radi se jih spominjamo...
 13.15 Odprite sprejemnik!
 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
 15.40 S knjižnega trga.
 16.00 Glasbene uganke.
 18.00 Okno v svet: Preteča znamenja nove gospodarske krize.
 18.45 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori.
 20.00 Veseli večer.
 21.00 Prijetno zabavo!
 22.15 Oddaja za naše izseljence.

»PLAVŽ« JESENICE — 27. in 30. januarja angleški barvni film »HISA SKRIVNOSTI«.
 28. januarja italijanski film »DESET LJUBAVNIH PESMI«
 ZIROVNICA — 29. januarja angleški barvni film »HISA SKRIVNOSTI«.
 DOVJE - MOJSTRANA — 29. januarja italijanski film »DESET LJUBAVNIH PESMI«.
 KOROŠKA BELA — 27. januarja italijanski film »DESET LJUBAVNIH PESMI«.
 BLED — 27. januarja franc. ital. film — drama »NANA« (izpade film »Velika postolovščina«). Od 28. do 30. januarja angleški film »SKOZI PEKEL« (izpade film »Lov na vohune«). Predstave: v ponedeljek, torek in četrtek ob 20. uri, v sredo ob 17. in 20. uri.
 RADOVLJICA — 28. in 29. januarja franc. ljubav. film »NESREČNO SREČANJE«. V torek ob 20. uri, v sredo ob 17.30 in 20. uri.

GLEDALIŠČE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

V ponedeljek 27. januarja ob 20. uri »VEČER BALETA IN OPERNIH ARIJ«. — Gostovanje članov ljubljanske Opere. Izven.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

V petek smo na kranjskem trgu zabeležili naslednje cene: ješprenček 95—100, ajdova moka 70, koruzna moka 40, koruzni zdrob 40, kaša 70—80, ješprenj 60—70, krma za kokoši 35—40, fižol 60—70 din liter; krompir 10, rdeče korenje 50, navadno korenje 15, čebula 50—55, kislja repa 25—28, sladka repa 8, kislje zelje 40, sladko zelje 15, koleraba 15, pesa 40, redkev 20, jabolka 70 do 80; česen 5—10 din kom., šopek peteršilja 10 din, merica radiča 25 din, koruza 35—40, proso 35, oves 25 din liter, skuta 90, surovo maslo 480 din kg, mleko 30, smetana 200 din liter, jajca 20 do 24 din kom., piščanci 350 din kom., kokoši 450—550 din kom., hren 10—15 din kom.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V KRANJU

Poročili so se: Andrej Spilek, elektromonter in Marija Komac, nekvd. delavka; Valentin Povh, mizarski pomočnik in Vera Juhant, tov. delavka; Edmund Odón Gorza, delavec in Esma Cerič, delavka; Franc Dežman, delavec in Ana Zajec, tov. delavka;

ŠPORT

Velemojster Matanovič v Kranju

V četrtek popoldan se je v restavraciji »Iskre« zbralo precejšnje število kranjskih šahistov, ki jih je obiskal velemojster Matanovič in z njimi odigral simultanko na 40 deskah. Kranjčani so nudili velemojstru velik odpor, saj je bila zadnja partija končana šele po štirih urah in pol. Končni rezultat je bil 32,5:7,5 za velemojstra. Matanoviča so premagali Berčič II., Roblek, Stagar in Tasevski; remizirali pa so: Bukovac, Drašler, Kavčič, Kovarčič, Nadižar, Pečnik in Zavrl.

Mednarodna prireditelva sankočev

8. in 9. februarja bo na Bledu mednarodno tekmovanje sankočev. To bo I. mednarodno sankočsko tekmovanje za pokal Slovenije, ki ga organizira sankočski odbor pri Smučarski zvezi Slovenije. Za to prireditelva se je prijavilo 14 moštvev: Avstrija, Švedska, Čehoslovaška, ZDA, Italija, Poljska, Francija, Svica, Vzhodna in Zahodna Nemčija, Jugoslavija ter nacionalni moštvi Koroške in Slovenije. Tako je pričakovati, da se bo v tistih dnevih na Bledu zbralo okoli 80 tekmovalcev, med katerimi bodo tudi prvaki za leto 1957 kot so Hans Schaller (V. Nemčija), Maria Isser (Avstrija) in tudi prvaki za leto 1958. Namreč svetovno prvenstvo v sankočju bo nekaj dni pred tekmovanjem na Bledu v Krynici na Poljskem in od tod bodo tekmovalci takoj odpotovali na Bled. Tov. Jelovčan, ki opravlja tehnično delo Sankočskega odbora pri Smučarski zvezi Slovenije, pa nam je rekel, da je pričakovati zanimivih borb na mednarodno priznani progi na Bledu in da so največji favoriti za osvojitve pokala Avstriji, dodal pa je, da se bo tudi naša reprezentanca lahko borila za prvo mesto in da je njen plasman vsekakor pričakovati med prvimi tremi moštvi.

§§§ S SODIŠČA

ENO LETO ZAPORA ZA HUDO POŠKODBO V PREKORAČENEM SILOBRANU

Zerjavovodja Ivan Smolej iz Zg. Gorij se je te dni moral zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Ljubljani zaradi kaznivoga dejanja hude telesne poškodbe, ker je dne 1. marca 1957 ponoči okoli 23. ure, ko se je vračal z dnine (na Jesenicah), blizu železniške postaje v Podhodu z bodalom zabodel delavca Antona Kokota v čelo in mu prizadejal smrtonosno rano, ker mu je poškodoval tudi možgane. Le takojšnja kirurška pomoč dr. Hafnerja Ivana v jeseniški bolnišnici je Kokotu rešila življenje. Poškodba pa bo imela za posledico delno ohromelost Kokota in trajno nesposobnost za delo.

Obpravna je razgalila tudi ozadje usodnega dogodka. Smolej in Kokot sta s svojima družinama stanovala v isti hiši. Prvi pa je posegel že v zakon drugega in ko je Kokot to zadel, je Smoleja hudo zasovražil. Že v maju prejšnjega leta, ko je stvar prišla na dan, je prvi izbruhnil iz njega. Oborožen s sekuro je vdrl v Smolejevo stanovanje in zahteval od njega priznanje, kakor ga je dosegel že pri ženi. Ob vsakem srečanju ga je potem zmerjal in mu grozil, da bo z njim obračunal. Ko mu je ob neki taki priliki spet huje zavrela kri, se je polotil

Smoleja pred njegovim stanovanjem s kuhinjskim nožem ter se mu je ta komaj še umaknil. Tudi v gostilniškem lokalu v Gorjah ga je večkrat izzival in mu grozil z ubojem.

Stopnjevana Kokotova sovražnost je Smoleja seveda ostrašila in si je zato priskrbel bodalo, ki ga je zlasti na vožnji na Jesenice, kjer je bil zaposlen, nosil s seboj. Isto pot je namreč imel tudi Kokot.

Na povratku z dnine se je dne 1. marca 1957 okoli polnoči na železniški stezi blizu postaje v Podhodu Smolej naenkrat znašel pred Kokotom. Ta je skočil predenj in zamahnil z roko proti njemu z grozno, da bo tokrat napravil konec z njim. Smolej je pa brez premisleka segel takoj po bodalu in v naslednjem hipu zviška zamahnil proti Kokotu. Zadel ga je v čelo. Kokot je omahnil na tla in se skotalil po nasipu. Smolej ga je pustil tam brez pomoči, šel pa je do gostek javit postaji LM Bled. Takojšnja intervencija miličnikov je omogočila tudi še pravčasno zdravniško pomoč, ker bi sicer za Kokota ne bilo rešitve.

Kokot na obravnavi sicer ni priznal, da bi šam prvi napadel Smoleja, a se je sodišče po ocenitvi vseh okoliščin, posebno pa zaradi prejšnjih sovražnih izpadov proti Smoleju prepričalo, da je bila stvar le taka, kakor jo je prikazal Smolej. Tudi pri Kokotu so našli v suknjiču bodalo in ga je Smolej torej le prehitel.

Senat Okrožnega sodišča je pod predsedstvom sodnika Branke Potočnika odmeril obdolžencu ob upoštevanju priznanja, dosežane neoporečnosti, skrbi za dva otroke in pa, da je storil dejanje v prekoračenju silobrana, eno leto zapora. Smoleja pa čaka seveda še civilna tožba zaradi odškodnine in plačilo stroškov Kokotovega zdravljenja. Sodišče je štelu Smoleju kot obremenilno to, da je pustil Kokota brez pomoči.

Takih zadev, kakor sta jih imela med seboj, pač ne kaže reševati — z bodali. Urejena družba, kakor je naša, ima za to na razpolago druga, primernejša sredstva!

NESREČE

POVOZIL PEŠČA IN ZBEŽAL
 Zgodaj zjutraj — v petek ob četrtni uri je po Jelenovem klanecu, ki je bil močno zasnežen, pripeljal osebni avtomobil. Zaradi zasnežene ceste je vozilo močno zanašalo in pri tem povozilo dva pešca: Jožeta Smigovca in neko žensko. Sofer se za nezgodo ni menil, temveč je pobežnil v smeri proti Ljubljani. Kaj kmalu pa so ga izsledili. Nesrečo je zakrivil Hiacint Pibrovac iz Ljubljane. Kakor pravijo se je imenovali pred tem zadrževal v Kranju v veseli družini.

NAŠI KEGLJACI NA LEDU SO SE VRNILI Z EVROPSKEGA PRVENSTVA

Pretekli teden so se vrnila naši reprezentantje v kegljanju na ledu z VIII. evropskega prvenstva, ki je bilo v Davosu v Švici. Razen naših tekmovalcev so se prvenstva udeležile še reprezentance Nemčije, Avstrije, Italije in Švice. Vsaka reprezentanca je nastopila s štirimi moštvi, od katerih je vsako štelu štiri tekmovalce. Našo reprezentanco so sestavljali po dve moštvi z Jesenic in z Bleda.

Od nastopajočih moštvev sta prvo in drugo mesto zasedli nemški ekipi, tretji pa so bili tekmovalci z Jesenic v postavi Janežič, Gerdelj, Klinar in Koblar z enakim številom zmag kot prvi dve moštvi, vendar s slabšim količnikom dobljenih in izgubljenih točk. Uspeh, ki so ga dosegli Jeseničani, je presenetil vse tekmovalce, zlasti še, ker so po prvem dnevu vodili z 12 točkami naskoka. Prva ekipa Blejčanov je zasedla 10. mesto, druga 14., medtem ko je bilo moštvo Jesenic II. na 12. mestu. V tekmovanju posameznikov v disciplini v bližnjem in izbijanju je naš tekmovalac Milan Kokalj z Bleda osvojil odlično 5. mesto, medtem ko so se ostali tekmovalci slabše plasirali. Prav tako so tudi v disciplini posameznikov v metu na daljavo naši tekmovalci zadovoljili. Slavko Vidic z Bleda se je uvrstil na 7. mesto z metom 122,71 m, Alojz Gerdej z Jesenic pa na 8. mesto s 120,64 m.

Prihodnje leto bomo najboljši kegljaci na ledu lahko gledali tudi pri nas. Določeno je že, da bo IX. evropski šampionat za 1959. leto v februarju mesecu na Bledu ali na Jesenicah.

SANKAŠKE TEKME S SMARJETNE GORE

Novoustanov. sankočski klub v Kranju je priredil včeraj prve sankočske tekme na 2.109 m dolgi progi s Smarjetne gore. Tekmovalo je nad 50 tekmovalcev, kar je znak, da je tudi za sankočski šport v Kranju mnogo zanimanja. Poleg kranjskih tekmovalcev so nastopili tudi tekmovalci iz Begunj. Zmagovalci so prejeli praktične nagrade, darila kranjskih podjetij.

REZULTATI - člani (14 tekmovalcev): 1. Viktor Tišlar 3:59,8 (najboljši čas dneva), 2. Franc Bajželj 4:20,4, 3. Franc Horvat 4:29,8.
 Članice (3): 1. Adela Tičar 4: 55,00, 2. Ivica Kalan 5:44,2, 3. Božena Trefalt 5:54,8.
 Mladinci (8): 1. Jože Benedik 4:32,4, 2. Leo Teran 4:47,00, 3. Jože Homan 4:52.
 Mladinke (3): 1. Rebolj 5:06, 2. Magda Pavčič 6:45,8.
 Tokrat je tekmovalo tudi 18 pionirjev: 1. Janez Levičnik 4:21,2.

Gospodinje, pozor!

Na času in denarju prihranite z nakupovanjem v TRGOVINI STRAŽIŠČE, ki vam nudi:

- POPOLNO IZBIRO ŠPECERIJSKEGA BLAGA
- GALANTERIJU VSEH VRST
- VSE BLAGO V SKRBNO IZBRANIH KVALITETAH
- VLJUDNO, HITRO IN STROKOVNO POSTREŽBO
- DOSTAVO BLAGA NA DOM
- NEPREKINJENO POSLOVANJE OD 7. DO 21. URE
- OB SOBOTAH VEDNO OD 6. DO 21. URE

Poslužite se teh ugodnosti kulturne postrežbe v

TRGOVINI STRAŽIŠČE (PRI OMANU)

OBJAVA

Na podlagi 1. točke 126. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list FLRJ, št. 19-89/52) sklicujem

4. SKUPNO SEJO OBEH ZBOROV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA KRANJ

ki bo v torek, dne 4. februarja 1958 ob pol 9. uri v sejni dvorani okrajnega ljudskega odbora Kranj.

Za sejo predlagam naslednji

Dnevni red:

1. Razprava o problemih trgovine in sprejetje ustrežajočih načel in smernic za njen razvoj.
2. Razprava o problemih obrti in sprejetje ustrežnih načel smernic za njen razvoj.
3. Sklepanje o predlogu odloka o začasnem finansiranju.

Predsednik OLO:
 Miran Košmelj

MIMI MALENA KOČIČ VIGENCI 103

»Ne. Samo prenesti ne morem, da mi trgajo iz rok tisto, kar bi moralo biti moje! Zakaj sem se tako gnal? Glej, vse sem si lepc zamislil. Natanko sem izračunal, koliko bi mogel zaslužiti v nekaj letih. Pet let naj bi mi šlo po sreči, samo pet let, in postal bi bogat! Zdaj pa pol vigencev proč, pol zemlje proč, pol hiše...« Zastokal je, kakor bi mu rezali v živo meso.

Ana ga je skušala pomiriti.

»Kljub temu nama bo ostalo dovolj. Čeprav boš imel pol manj delavcev, boš še zmeraj lahko mnogo zaslužil. Zato pa boš imel manj skrbi...«

»Ti ničesar ne razumeš!« je rekel tako glasno, da je prebudil otroka. Ana ga je vzela k sebi in medtem, ko je deček zadovoljno pil na njenih prsah, je Dominik bruhal iz sebe težo, ki je ni mogel več zadrževati zase.

»Ničesar ne razumeš,« je rekel trdo. »Zmeraj si poznal samo denar, ki je pritekel iz očetove obrti, nikoli pa nisi vedela, kaj pomeni biti gospodar! Ne veš, kaj pomeni delati v vigencih in gledati, kako se železo počasi spreminja v tolarje! Tudi zemlje ne poznaš in ne veš, kaj pomeni biti ji gospodar! Vsega tega ne boš nikoli razumela!«

»Pohlep te je obsedel!« je prestrašeno rekla Ana.

»Ne,« je zastokal, »nič me ni obsedlo. Toda v teh vigencih je moja kri, moj znoj, moje življenje je v njih!«

»Pa jih imaš komaj dve leti!«

»Vseeno, življenje sem zakopal vanje! Takrat ko sem šel prvič v Gradec, sem si rekel, da morajo biti moji! Noč sem prespal na klopi v umazani kolodvorski čakalnici. Prišli so policaji, me zbudili, rekli, da sem potepuh in toliko da me niso vtaknili v zapor! Drugo jutro sem poiskal družbeno pisarno. Strah me je bilo, ko sem stal pred tisto palačo, komaj sem si upal stopiti čez prag. Bil sem neroden in glavni inženir se mi je smejal, ko mu nisem znal v razumljivi nemščini povedati, zakaj sem prišel. Vprašal me je, ali govorim krokodilski, da me ne razume! Toda končno sem le dobil naročilo! In potem sem prosil očeta, naj mi posodi denar, da si bom kupil železa, ker brez tega nisem mogel začeti, pa me je pognal! Nato sem šel k Hetoriju in sem... Preveč, preveč sem prestal za vigence, za svojo kri in meso bi ne mogel vzeti nase tolikih muk in ponižanja! Zdaj pa naj odpustim polovico delavcev in gledam v hiši Špana... Tega ne bom zmogel!«

»Saj si zmeraj vedel, da ne bo moglo biti vse tvoje,« ga je osorno zavrnil Ana. Premoženje te je opijanjilo, kakor vidim! Pijan si postal, ker si dobil več, kot si pričakoval, pijan, ker ti gre pri kupčiji vse po sreči! Pohlep ti je zastrupil kri, zato sovražiš Aleša! A povem ti, da bi imel on več vzroka sovražiti tebe, kot ti njega!«

»Mislíš, da me ne? Sovraži me od prvega dne! Ko sva si prvič segla v roke, sem vedel, da me ne mara. Med nama teče voda, nikoli se ne bova sporazumela.«

»Sporazumel se boš, ko boš videl, da ti nič drugega ne preostane,« je jezno in užaljeno rekla Ana in položila otroka nazaj v zibelko.

Dominik je zdaj mirno ležal zraven nje in ona ga ni hotela ogovarjati. Dovolj ji je povedal, več kot dovolj. Skoro zgrozila se je ob misli, da je to njen mož, ta človek, ki leži zraven nje in globoko diha, napolnjen od pohlepa po premoženju, ki ni njegovo in nikoli biti ne more. Odkar ga je poznala, je čutila, da veje od njega surova, neobzdana sila, zdaj se ji je ta sila razodela v novi luči. Bila je tako prvobitna in divja, kakor je divja nevihta ali jesenska povodenj, ki se jima nič ne more upreti. Kam gleda, po čem hlasta! Saj je bolj pohlepen, bolj nenasiten kot zver!

Polagoma se je pomirila in si dejala, da je Dominik govoril nepremišljeno, zjutraj, ko bo vse pretehtal, ga bo sram lastnih besedi.

Zares se je zdelo, da se je ozračje v hiši spet umirilo. Dominik ni več omenjal tistega, kar ji je pripovedoval ono noč.

ATOMSKA MEDICINA V SOVJETSKI ZVEZI

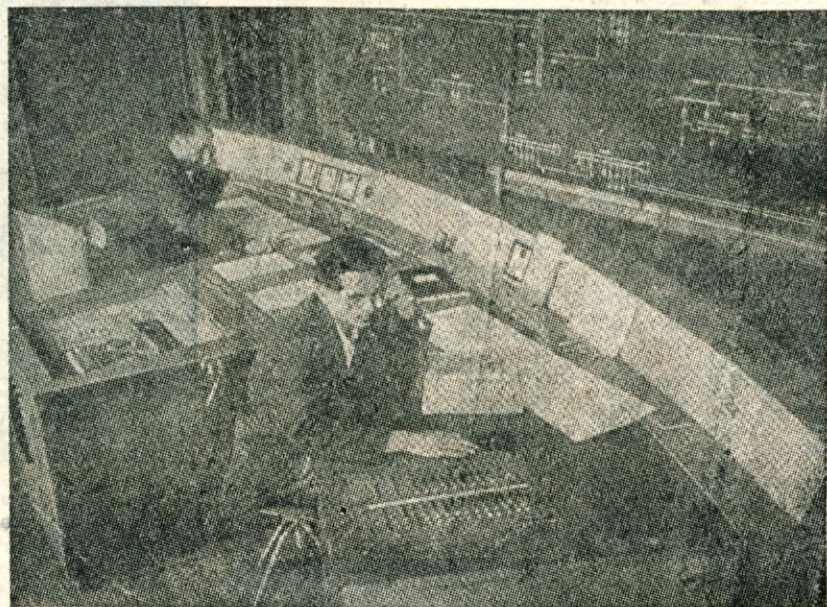
V Sovjetski zvezi že zelo na široko uporabljajo atomsko energijo na vseh področjih gospodarstva, zdravstva in tehnike. Zlasti se okorišča izotopi v diagnostiki in terapiji, torej v spoznavanju bolezni in zdravljenju bolnikov. Razvoj jedrske fizike je že omogočil proizvodnjo radioaktivnih elementov doma in v neomejenem obsegu. V Sovjetski zvezi razpolagajo že s 700 različnimi radioaktivnimi izotopi. Še do nedavnega so uporabljali v medicinski praksi samo dragocene radioaktivne snovi kot sta radij in mestorij, in pa nerodne rentgenske aparate. Najnovejše metode pa bolj in bolj izpodrivajo rentgenološke preiskave. Sovjetska medicina se v velikem obsegu okorišča z umetnimi radioaktivnimi elementi, zlasti s kobaltom, fosforjem, jodom in natrijem. Umetne radioaktivne izotope

lahko praktično uporabljajo pri ljudeh vseh starosti, od dojenčka do starčka, kar velja predvsem za diagnostiko — spoznavanje bolezni.

Za zdravljenje pa uporabljajo izotope samo pri nevarnih obolenjih, hudih oteklinah in hudih krvnih boleznih. Tako na primer sežejo po radioaktivnem fosforu, če je v krvi preveč rdečih krvnih teles, kakor tudi pri levkemiji, ki je veljala doslej za smrtno nevarno bolezen, zaradi preobilnega in naglega množenja belih krvnih teles.

Odlčno se je obnesel radioaktivni fosfor tudi pri zdravljenju nevarnih oteklinah in pri raznih kožnih boleznih. Radioaktivni jod in natrij pa so začeli uporabljati pri preiskavah dejavnosti ščitnih žlez in pri zdravljenju teh žlez. Oba elementa uporabljajo tudi pri obolenjih drugih sistemov in organov, ki

2 MILIJARDI kWh ELEKTRIČNE ENERGIJE

Povečana proizvodnja električne energije je prvi pogoj za industrijski in tehnični napredek sleherne dežele. V letu 1957 je elektroenergetski sistem v Slovenije decembra meseca prebil svoj zvočni zid, ko je ustvaril 2 milijardi kWh električne energije. Na sliki je bremenitni center elektroenergetskega sistema naše republike.

Kje bodo pristajale vsemirske ladje?

Polet na Luno je z vsakim dnem bližji uresničitvi. Z drugim sovjetskim Sputnikom se je človeštvo že tako močno približalo temu podvigu, da nihče več ne dvomi, da je polet na Luno morda le še vprašanje nekaj let ali celo manj. Znanstveniki po vsem svetu

že proučujejo in izračunavajo vse kar je v zvezi s tem poletom.

Italijanski astronomi, ki so že veliko razpravljali o vprašanju, kako bodo priložnosti bodočih vsemirskih ladij določevali pot in ugotovili, kje je najprimernejši kraj za pristanek na Luni, menijo, da bi bila za pristanek na Luni najprimernejša 25 kilometrov široka planota, ki leži severno od kraja, ki ga znanstveniki imenujejo Cassinjev kraj.

Podatki, ki jih bodo zbrali znanstveniki s pomočjo sovjetskih umetnih satelitov, bodo nedvomno pripomogli, da bodo lahko z večjo gotovostjo določili pot in pristanek bodočih vsemirskih ladij.

PREIZKUS ATOMSKEGA REAKTORJA

Kaj pogosto lahko zasledimo poročila o tehničnem raziskovalnem delu, katerega cilj je konstrukcija atomskega letalskega motorja. Ne edina se s tem ukvarja ameriška letalska družba Convair. Na sliki je prvo letalo, interkontinentalni bombnik Convair NB-36 H, ki je letel opremljen z vgrajenim atomskim reaktorjem. Pri tem poskusnem poletu se je letalo najprej dvig-

nilo visoko nad ameriško puščavo s pomočjo običajnih motorjev in šele potem so vključili v pogon atomski reaktor. Prvi poleti so bili namenjeni le merjenju in proučevanju delovanja atomskega reaktorja v velikih višinah, predstavljajo pa prvo stopnjo uvajanja atomskega reaktorja v serijo letalskih pogonskih strojev.

povzročajo motnje v delovanju organizma. Zlasti razveseljivi so uspehi pri zdravljenju Basedove bolezni.

Za spoznavanje in zdravljenje možganskih oteklinah uspešno uporabljajo radioaktivni jod. Če hočejo ugotoviti hitrost krvnega obtoka pri ljudeh, ki trpe za različnimi obolenji, pa sežejo k radioaktivnemu natriju.

Radioaktivni kobalt uporabljajo med drugim pri pljučnem raku. Pri drugih hudih oteklinah na površini telesa pa uspešno uporabljajo radioaktivni izotopi elementov cesij. Pri spoznavanju raznih oblik rahitisa, pri raziskovanju ali je vzrok izlivov v prsno mrežo tuberkuloza ali rak, uporabljajo fosfor, ki ga dajejo odvzeti tekočini.

Podobne metode uvajajo tudi v sodni medicini. Zastrupljenja ugotavljajo z intenzivnim vbrizgavanjem seruma z nevtroni. Eelemnti v krvi postanejo radioaktivni, mogoče jih je ločiti in tako spoznati ali je bil pokojnik zastrupljen ali ne. Dosedanji uspehi sovjetske medicine so veliki, še večji pa se obetajo v bližnji prihodnosti.

SLABI UČENCI - SLAVNI MOŽJE

V matematiki je padel in zato pobegnil iz šole. A ko je dorasel, je utemeljil relativitetno teorijo. Danes tega moža — Alberta Einsteina, slavimo kot največjega matematika 20. stoletja.

Lučka, ki se venomer ugaša, tako so sodili v ameriški vojni akademiji v Westpointu o mladem častniku, ki mu je bilo vsako stremušvo zoprno. V drugi svetovni vojni pa je bil to eden izmed najuspešnejših generalov, po vojni pa že drugič izvoljen za ameriškega predsednika, to je Dwight Eisenhower.

Iz štirih šol so ga spodili, ker ni dosegel niti najmanjše zahtevane mere šolskih uspehov. Vsi profesorji so obupali nad nesposobnostjo tega dijaka. Pozneje pa se je razvil v glavnega prirodoslovca, ki mu je prisluhnil ves svet. To je bil Aleksander Humboldt.

Ze iz prvega razreda ljudske šole so izključili šolarčka, o katerem so zapisali v razrednico: »Njegova topost ogroža ves pouk.« V življenju pa se je razvil v zelo pomembnega izumitelja. Njegovi prvi poskusi so na primer bili v tem, da je dal nekemu kolegu pogoltniti veliko porcijo natrija, ker je hotel dokazati, da lahko človek, napolnjen s plinom, plava po zraku. Pisal se je Thomas Alva Edison.

Strah vseh profesorjev je bil tudi neznoten dijak, o katerem so zapisali, da je »podpovprečno nadarjen«. In ta študent — Robert Mayer, ki je opravil maturo bolj po sreči, kakor s pametjo, je zaslovel kot »Galilej 19. stoletja«.

Najslabši učenec na vsem zavodu, nezadosten v latinščini, grščini in v matematiki se je komaj prerinil skozi gimnazijo. In ta študentek — Werner Siemens je postal znamenit pionir moderne tehnike.

Kar štirikrat je obsedel, a še živi in ga pozna ves svet. In prav ta »zaostalež« je izdal ljudem skrivnost svojega uspeha, ko je na stara leta na prizorišču svojih najhujših porazov — v kolegiju v Harrowu stopil na oder in vzkliznil dijakom: »Nikdar ne odjenjajte, nikdar! Vztrajnost bo poplačana prej ali slej. Navadno se to zgodi zelo pozno.« Njegovo ime? Winston Churchill.

Zanimivosti

ELEKTRONSKI PREVAJALEC

V neki znanstveni ustanovi v Washingtonu so te dni začeli uporabljati pri prevajanju znanstvenih del najsodobnejši elektronski stroj, ki lahko prevede v četrt ure 30.000 besed. Prevajalec-robot prevaja iz ruščine v angleščino. Ker gre izključno za prevajanje znanstvenih del, se slišijo tudi glasovi, da je bil takšen stroj Amerikancem prav hudo potreben, če sodimo po porazu, ki so ga doživeli na tehničnem polju v zadnjem času. Stroj, ki naredi toliko v eni uri kot izkušen prevajalec v mesecu dni, bo morda pomagal ameriškim znanstvenikom dohiteti Ruso...

HLADILNIKI PO SVETU

Po najnovejši statistiki pride na sto gospodinjstev v ZDA 92 hladilnikov, na Švedskem 84, v Švici 22, na Danskem 15, v Zahodni Nemčiji 14, v Franciji 13, v Angliji 10, v Avstriji 7 in na Nizozemskem 4. Koliko pri nas, statistika ne pove.

KOŽNE BOLEZNI

so velika nadloga človeštva, ki ji v nekaterih primerih ne morejo do živega niti najsilnejši specialisti. Po najnovejših statističnih podatkih je dognano, da pozna zdravstveni svet nad 2100 vrst kožnih nevarnosti, ki širom po svetu mučijo ljudi.

NAJNOVEJŠA GRAMOFONSKA PLOŠČA

Italijanski inženir Rubbiani je izumil gramofonsko ploščo, ki istovrstno zaznava zvok in slika. Ob odigravanju plošče se pojavja na slikovnem senčniku tudi njem opični posnetek.

ZA RAZVEDRILLO

»To spleh ni lovski pes! Dosedaj še ni prav ničesar prinesel domov!«

ANEKDOTA

»NOVINARJA BI RADA...«

Pred dnevi je stopila v redakcijo preprosta kmečka žena. S kolegico — novinarko — sta bile same v pisarni.

»Zelega bi govoriti z enim izmed novinarjev.«

»Kaj pa želite?«

»Novinarja bi rada.«

»Saj se z nama lahko pomene. Druga sedajle ni tukaj,« sva ji pojasnili.

»Z vama?« Začudeno naju je pogledala. »Z vama? Ne, novinarja bi rada.«

»Mar mora biti ravno moški?«

»I seveda, saj ženske ne morejo biti v tem poklicu.«

»In če so?«

»Ne, ne, saj novinarji morajo veliko potovati.«

»Mar midve ne moreva?«

Njen pogled je bil vedno bolj začuden in nezaupljiv.

»Torej tudi potujeta? — Ne, ne — novinarja hočem.«

Moral sva jo prepričevati, da se tudi midve ukvarjava s tem delom, da lahko nama zaupa, kar jo teži. Se enkrat naju je premerila od nog do glave.

»Mar sta res... Ne, saj bi morale biti starejše.«

Kasneje sva jo je pregovorile, da nama je zaupala svoje težave. Ob koncu pa je še dejala: »No, saj nisem hotela ravno moškega. Prepričana sem bila le, da se s tem delom ukvarjajo samo moški — in to samo starejši moški.«